

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului
Comisiei Interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a
prejudiciului cauzat prin infracțiune

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

La data de 29 iulie 2016 Parlamentul a adoptat Legea nr. 137 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor. Conform art. 17 alin.(2) al legii menționate Regulamentul de activitate a Comisiei Interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune se aprobă de Guvern. Astfel, în scopul elaborării cadrului normativ subordonat legii, Ministerul Justiției a elaborat și propune spre promovare proiectul *Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei Interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.*

Promovarea și ulterioara implementare a proiectului va contribui substanțial la:

- crearea unui mecanism cu privire la compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune;
- restabilirea echității sociale;
- asigurarea respectării drepturilor omului.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul *Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei Interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune* propune un mecanism de acordare a compensației financiare de către stat persoanelor care conform prevederilor Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor sunt în drept să pretindă la aceasta.

Astfel, proiectul stabilește modul de constituire a Comisiei Interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune, funcțiile de bază ale acesteia, atribuțiile președintelui Comisie și membrilor acesteia. Concomitent, proiectul stabilește obligațiile secretarului Comisiei care sunt asigurate de către Ministerul Justiției.

În același context, proiectul prevede procedura de depunere a cererii cu privire la acordarea de către stat a compensației financiare, modul de examinare a acesteia, precum și procedura de adoptare a hotărîrilor Comisiei.

Astfel, conform proiectului, urmare a examinării cererii Comisia este în drept să emită una din 3 soluții:

- 1) *acordarea compensației financiare cu indicarea cuantumului acesteia;*
- 2) *refuzul în acordarea compensației financiare;*
- 3) *suspendarea examinării cererii din motivele indicate la art. 18 alin.(3) al Legii.*

De asemenea, conform prevederilor proiectului decizia Comisiei se pune în aplicare după validarea acesteia prin Ordinul Ministrului Justiției.

În vederea asigurării principiului transparenței în activitatea Comisiei, hotărârile acesteia se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat. Însă, avînd în vedere că pentru Republica Moldova mecanismul de compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune reprezintă o novație, suma alocațiilor necesare la moment nu poate fi estimată, or mărimea acesteia va depinde de numărul solicitărilor și deciziilor Comisiei interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune, care se creează prin prezentul proiect.

Concomitent, pentru estimarea surselor financiare care urmează a fi alocate din bugetul de stat pentru acordarea de către stat a compensației financiare s-a luat în calcul statistica cauzelor penale pe articolele prevăzute la art.12 alin. (2) al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, examinate în anul 2016 de către instanțele judecătorești cu cel mai mare volum (Chișinău și Bălți).

În mediu o instanță judecătorească în anul 2016 a examinat 99 de infracțiuni corespunzător obiectului de reglementare a Legii nr. 137 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor. Raportînd la numărul de judecătorești din țară (15) obținem o cifră aproximativă de 1485 de infracțiuni examinate în total de către toate judecătoriile.

Astfel, avînd în vedere că în temeiul art. 19 alin. (1) al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor Compensația financiară se achită din contul bugetului de stat în mărime de 70% din suma prejudiciului calculat conform art. 15, dar nu mai mult de 10 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară și ținînd cont de faptul că salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018 constituie 6150 lei, $(1485 \times (6150 \times 10))$ obținem cifra maximă de 91 327 500 lei.

Concomitent, subliniem că în temeiul art. 14 alin. (1) lit. c) subp.4) și 5) compensația financiară pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune se acordă de către stat **dacă sursele făptuitorului sînt insuficiente** pentru acoperirea prejudiciului rezultat din infracțiune sau **dacă prejudiciul cauzat prin săvîrșirea infracțiunii nu a fost și nu poate fi compensat din alte surse** (indemnizații, plăți din asigurări, despăgubiri acordate de către făptuitor, benevol sau silit, pînă la emiterea hotărîrii instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală de sine stătător sau în temeiul acesteia).

Astfel, conform datelor statistice prezentat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare pentru 80% din numărul total de cauze prejudiciul este restituit din

sursele făptuitorului, iar 15% poate fi compensat din alte surse (indemnizații, plăți din asigurări, despăgubiri acordate de către făptuitor). Respectiv prin deducerea sumelor respective suma estimativă a alocațiilor din bugetul de stat constituie 4 566 375 lei.

De asemenea, în temeiul art. 19 alin. (3), statul, prin intermediul Ministerului Justiției, se subrogă în drepturile victimei infracțiunii care a beneficiat de compensație financiară acordată de către stat pentru recuperarea de la infractor a sumelor plătite victimei.

Mai menționăm că Ministerul Justiției urmează să asigure executarea deciziilor Comisiei interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune din contul bugetului curent alocat Ministerului Justiției cu realocarea mijloacelor financiare utilizate în acest scop la rectificarea bugetului pentru anul 2018.

Concomitent, pentru următorii ani urmează a fi efectuată prognoza alocațiilor financiare ținând cont inclusiv de numărul solicitărilor pentru anii precedenți.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Urmare aprobării proiectului, nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „proiecte de acte normative transmise spre coordonare”).

Viceministru

Nicolae EȘANU